

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Факультет агротехнологій та екології

КАФЕДРА ЗАХИСТ РОСЛИН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕГРОВАНІЙ ЗАХИСТ РОСЛИН

освітньо-професійна програма	Захист і карантин рослин
спеціальність	202 Захист і карантин рослин
галузь знань	20 Аграрні науки і продовольство
освітній ступінь	бакалавр

Розробник: ПИСАРЕНКО Віктор,
завідувач, професор кафедри захист рослин,
д.с.-г. н., професор

Гарант ОПП: ПИСАРЕНКО Віктор,
завідувач, професор кафедри захист рослин,
д.с.-г. н., професор

Полтава
2020

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни:	Інтегрований захист рослин
Назва структурного підрозділу:	Кафедра захист рослин
Контактні дані розробника, який залучений до викладання:	
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Віктор Писаренко, д. с.-г. н., професор Контакти: к. 75, навчальний корпус № 1 E-mail: viktor.pysarenko@pdaa.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/pysarenko-viktor-mykytovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни відповідного рівня, що передують вивченню початкової дисципліни: ботаніка, безпека життєдіяльності та основи охорони праці, сільськогосподарська фітопатологія, агрофармакологія, сільськогосподарська ентомологія.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Інтегрований захист рослин» дозволяє формувати теоретичні знання щодо підтримання кількості шкідливих організмів на рівні, який не перевищує економічних порогів шкідливості, управління динамікою популяцій шкідливих і корисних організмів на основі фітосанітарних прогнозів різної завчасності за рахунок інтеграції всіх методів захисту рослин з урахуванням охорони навколишнього середовища.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи знань і умінь щодо управління динамікою популяцій шкідливих і корисних організмів на основі фітосанітарних прогнозів різної завчасності і цілеспрямованого застосування існуючих методів захисту рослин з урахуванням охорони навколишнього середовища.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування професійного світогляду майбутніх спеціалістів щодо необхідності підтримки в екосистемах посівів і насаджень оптимального фітосанітарного стану за рахунок інтеграції всіх методів захисту рослин. Розробка надійних систем захисту сільськогосподарських культур з урахуванням параметрів екології, економіки, якості та безпеки.

Компетентності		Програмні результати
загальні	фахові	
ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для професійної діяльності.	ФК 5. Здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення. ФК 8. Здатність застосовувати агротехнічні, біологічні, організаційно-господарські методи для довгострокового регулювання розвитку та поширення шкідливих організмів до господарсько невідчутного рівня на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля. ФК 9. Здатність організовувати заходи із захисту і карантину рослин підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами, діяльність яких пов'язана з користуванням землею, водними об'єктами, вирощуванням рослин сільськогосподарського та іншого призначення, їх реалізацією, переробкою, зберіганням і використанням відповідно до угод СОТ, СФЗ, європейських вимог. ФК 11. Здатність організовувати заходи для екологічно безпечного захисту рослин та рентабельного виробництва відповідно до угод світової організації торгівлі (СОТ), санітарних та фітосанітарних заходів (СФЗ), європейських вимог.	ПРН 8. Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин. ПРН 10. Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин. ПРН 14. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття. ПРН 18. Ефективно застосовувати екологічно безпечні технології вирощування рослин.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Методи захисту рослин

Тема 2. Фітосанітарний моніторинг

Тема 3. Інтегрований захист зернових колосових культур

Тема 4. Інтегрований захист кукурудзи

Тема 5. Інтегрований захист зернобобових культур

Тема 6. Елементи оптимізації фітосанітарного стану у технології вирощування гречки

Тема 7. Інтегрований захист посівів соняшнику

Тема 8. Інтегрований захист цукрових буряків

Тема 9. Інтегрований захист овочевих культур відкритого ґрунту та картоплі

Тема 10. Інтегрований захист плодових культур

Тема 11. Оптимізація фітосанітарного стану посівів за органічного землеробства

Трудовісність

Загальна кількість годин – 150 год.

Кількість кредитів – 5.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Структура курсу

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	лаб.	с.р.
Тема 1. Методи захисту рослин	14	4	-	10
Тема 2. Фітосанітарний моніторинг	12	2	-	10
Тема 3. Інтегрований захист зернових колосових культур	16	2	4	10
Тема 4. Інтегрований захист кукурудзи	6	2	4	-
Тема 5. Інтегрований захист зернобобових культур	16	2	4	10
Тема 6. Елементи оптимізації фітосанітарного стану у технології вирощування гречки	12	2	-	10
Тема 7. Інтегрований захист посівів соняшнику	16	2	4	10
Тема 8. Інтегрований захист буряків цукрових	16	2	4	10
Тема 9. Інтегрований захист овочевих культур відкритого ґрунту та картоплі	18	4	4	10
Тема 10. Інтегрований захист плодових культур	12	2	-	10
Тема 11. Оптимізація фітосанітарного стану посівів за органічного землеробства	12	2	-	10
Усього годин	150	26	24	100

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перескладання: Завдання лабораторних робіт, звіти з лабораторних робіт, завдання з самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-25%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.

3. Система оцінювання

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 8. Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин ПРН 10. Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин. ПРН 14. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття. ПРН 18. Ефективно застосовувати екологічно безпечні технології вирощування рослин.	МН 1. словесні методи: лекція, розповідь, пояснення МН 2. наочні методи: ілюстрування, демонстрування МН 3. практичні методи: лабораторні заняття, робота з навчально-методичною літературою (конспектування) МНСР 1. методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи МНК 1. методи усного контролю: усне опитування МНК 2. методи письмового контролю: контрольна робота МНІ 4. комп'ютерні і мультимедійні методи: мультимедійні презентації, дистанційне навчання	- опитування; - оцінювання виконання завдань на практичних заняттях; - контроль виконання завдань самостійної роботи; - оцінювання виконання завдань контрольної роботи та відповідей на екзамені.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 8. Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин	58	58	36
ПРН 10. Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин.	6	6	3
ПРН 14. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.	9	9	5
ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття	9	9	5
ПРН 18. Ефективно застосовувати екологічно безпечні технології вирощування рослин.	18	18	11
Разом	100	100	60

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основна

1. Писаренко В.М., Писаренко П.В. Захист рослин: Фітосанітарний моніторинг. Методи захисту рослин. Інтегрований захист рослин : навч. посіб. Полтава, 2007. 256 с.
2. Писаренко В.М., Писаренко П.В. Захист рослин: екологічно обґрунтовані системи. Полтава: Інтерграфіка, 2002. 353 с.
3. Косилович Г.О., Коханець О.М. Інтегрований захист рослин : навч. посіб. Львів : Львівський національний аграрний університет, 2010. 165 с.
4. Л.І.Бублик, Г.І.Васечко, В.П.Васильєв. Довідник із захисту рослин. Київ: Урожай, 1999. 743 с.
5. Довідник із захисту польових культур. 2-е видання, перероблене і доповнене. Київ: Урожай, 1993. 224 с.
6. Дядечко М.П., Падій М.М., Шелестова В.С. Біологічний захист рослин. Біла Церква, 2001. 311с.
7. Білик М.О., Кулешов А.В. Практикум із фітосанітарного моніторингу і прогнозу. Харків, 2006. 228 с.
8. Байдик Г.В., Білецький Є.М., Білик М.О., Євтушенко М.Д., Захаренко О.В., Литвинов Б.М., Леженіна І.П., Опаренко В.І., Сіроус Л.Я., Чумак В.О., Шаруда Г.І., Ощук Д.Д. Сільськогосподарська ентомологія: підручник. Київ: Вищ. освіта, 2005. 511 с.
9. Пересипкин В.Ф. Сільськогосподарська фітопатологія : підручник. Київ: Аграрна освіта, 2000. 415 с.
10. Покозій Й.Т., Писаренко В.М., Довгань С.В., Доля М.М., Писаренко П.В., Мамчур Р.М., Бондарева Л.М., Пасічник Л.П. Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур : підручник Київ : Аграрна освіта, 2010. 223 с.
11. Косолап М.П. Гербологія. Київ: Арістей, 2004. 364 с.
12. Облік шкідників і хвороб. За ред. В.О. Омелюти. Київ: Урожай, 1986. 296 с.
13. Яновський Ю.П. Довідник із захисту плодових культур. Київ: Фенікс, 2019. 472 с.
14. Практикум з моніторингу шкідників сільськогосподарських культур / А.В. Кулешов, М.О. Білик, С.В. Станкевич, І.В. Забродіна. Харків: ХНАУ, 2016. 206 с.
15. Лапа О.М., Дрозда В.Ф., Мельничук С.Д. Технологія вирощування та захисту саду. Київ, 2006. 96 с.
16. Лапа О.М., Дрозда В.Ф., Пшець Н.В. Екологічно безпечні інтенсивні технології вирощування та захисту овочевих культур. Київ, 2006. 182 с.
17. Пересипкин В.Ф. Сільськогосподарська фітопатологія : підручник. Київ: аграрна освіта, 000. 415 с.
18. Методики випробування і застосування пестицидів. За ред. С.О. Трибеля. Київ: Світ, 2001. 446 с.

Допоміжна

1. Саблук В.Т. Шкідники сходів цукрових буряків. Київ: Світ, 2002. 183 с.
2. Каленська С.М., Зозуля О.Л., Юник А.В. Технологія вирощування та захисту соняшнику. Київ, 2006. 30 с.
3. Каленська С.М., Танчик С.П., Зозуля О.А. та ін. Технологія вирощування та захисту кукурудзи. Київ, 2006. 26 с.
4. Ченкин А.Ф., Черкасов В.А. Справочник агронома по защите растений. Москва: Агропромиздат, 1990. 367 с.
5. Защита растений в устойчивых системах землепользования. Книга 2. Под общей редакцией Дитера Шпаара. Торжок: ООО "Вариант", 2003. 370 с.

6. Защита растений в устойчивых системах землепользования. Книга 4. Под общей редакцией Дитера Шпаара. Минск, 2004. 343 с.

7.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про захист рослин».

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/180-14#Text> (дата звернення: 1.08.2020).

2. Карантин і захист рослин. URL: <http://naas.gov.ua/content/literatura/1051/> (дата звернення: 1.08.2020).

3. Захист польових культур. URL:

<https://agrimatco.ua/storage/file/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D1%96%D1%82%20%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%BE.pdf> (дата звернення: 5.08.2020).

4. Шкідники плодових культур URL: <https://buklib.net/books/34528/> (дата звернення: 30.07.2020).